

FESTIVAL KLAPA
PERAST

DEKADNJA
OBNOVI
NEZAVISNOSTI
HILJADU GODINA
DRŽAVNOSTI
2016

Da je vječna Crna Gora

15 GODINA / FESTIVALA KLAPSKJE
PJESME U PERASTU

JUBILEJI

Godini obilježavanja državnog praznika 10 GODINA NEZAVISNOSTI CRNE GORE, poklanjamo naš jubilej: *15 godina Međunarodnog festivala klapa Perast* uz ovaj dvostruki CD sa 36 odabranih pjesama.

Na ideju da se u Perastu okupe crnogorske klape i da gradu i gostima Boke pokažu svoje pjevačko umijeće, okupilo se 2002. godine osam klapa iz Crne Gore. Već je naredni Festival postao međunarodni, gradeći čvrste odnose prijateljstva sa Korčulanima, Istranima, Slovencima, Bosancima i Hercegovcima, Srbijancima, Italijanima, gostima iz Albanije...

Dalmatinci, kojima je klapska pjesma svojstvena, dominirali su umijećem i ljepotom glasova, pjevajući dalmatinske pjesme. Vremenom se nametnulo pitanje: A gdje su naše pjesme?

Na tom putu smo 2009. godine započeli pravu perašku, bokeljsku, crnogorsku klapsku priču po kojoj smo danas prepoznati u okruženju. Tokom ovih 15 godina učestvovalo je 297 klapa, okupljeno je preko 3.000 učesnika i oko 15.000 posjetilaca na pjaci pred crkvom Sv. Nikole. Po jednoj staroj, zaboravljenoj svesci sa 155 notnih zapisa napisana je naučna knjiga, publikovana su četiri izdanja „Lirice“, komponovane 53 nove klapske pjesme, sakupljeno 300 bokeljskih, crnogorskih, narodnih i autorskih partitura na našem sajtu. Već nekoliko godina na klapskim seminarima, okruglim stolovima i naučnim predavanjima, učestvuju stručnjaci iz klapskog stvaralaštva kao redovni saradnici Festivala.

Ovaj CD donosi gotovo sve bitne podatke o proteklim godinama učešća, nudeći prepoznatljivost Festivala svima koji cijene i prepoznaju misiju očuvanja kulture.

KLAPSKO PJEVANJE

Klapsko pjevanje u Boki Kotorskoj je dio tradicije čiji su korijeni puno snažniji nego što se do skora mislilo. Ono je nastavak muzičke tradicije specifičnog jednoglasnog pjevanja koje svoje začetke nalazi u *peraškim bugaršticama*, u obrednim molitvenim pjesmama, u običajnim počasticama i pjesmama u kolu, dok se sredinom XIX vijeka razvija kao *višeglasno pjevanje muških i ženskih grupa*.

Festival klapa Perast upravo na temeljima ovog kulturnog bogatstva zasniva sve svoje aktivnosti.

Bokeljska muzička zaostavština temelji se prvenstveno na zbirkama uglednih Peraštana, poput Andrije Zmajevića (1624–1694), Julija Balovića (1672–1727), Nikole Mazarovića (1760–1851), koji su zapisali stihove nepoznatih sakupljača iz XVII i XVIII vijeka, mada se o tome nigdje ne pominju muzikološki podaci. Ti stihovi su se, kao i bugaršticae, svakako pjevali. Puno kasnije će se pojaviti melografi poput Dionisia de Sarna San Giorgia – *Uspomena iz Perasta* (1896) sa 15 narodnih pjesama i Ludvika Kube – *Pjesme dalmatske iz Boke 1907. godine* sa 161-im notnim zapisom, koji su zabilježili *narodne pjesme* nepoznatih autora. Ostavljeno muzičko blago nepoznatih pjevača, danas upisujemo uz naše, poznate: Tripa Tomasa, Iva Begua, Nikolu Gregovića, Minju Vučetića... Uz prve kotorske klape, *Deštregove* sa kraja XIX vijeka, predratne *Maće* i *Vampire*, njihove nasljednike: *Bokelje* i *Castel Nuovo* iz Herceg Novoga, *Karampanu*, *Bokeljske mornare*, *Bisernice* i *Incanto* iz Kotora, *Bellezze* i *Jadran* iz Tivta, *Alate* i *Assa voce* iz Podgorice i sve koji danas promoviraju klapsku muziku širom Crne Gore i van njenih granica.

ASSA VOCE (Podgorica) – najvjerniji Perastu • 2015

KLAPA JE KRUG

FESTIVAL KLAPA PERAST

Hronologija festivala, sa učesnicima i osvojenim nagradama slijedi na stranicama ovog teksta, prikazujući najznačajnije momente razvoja festivalskih aktivnosti.

Umjetnički program čine nastojanja da se čuva, njeguje i kroz festivalske manifestacije učini dostupnim muzička baština građena proteklih vjekova na ovim prostorima. Kada se govori o korijenima današnje homofone muzike – klapskom pjevanju, misli se na Dalmaciju i Boku, dok danas istinsko prepoznavanje vrijednosti klapske harmonije nalazimo i u Budvi, Podgorici, Beranama, gdje postoje ne samo njeni poklonici već i aktivni promoteri – klapski pjevači i pjevačice, kompozitori, obrađivači savremenih ali i onih narodnih motiva.

U toj harmoniji je zavodljiva draž klape koju pjesnik Jakša Fiamengo definiše kao krug. On time ukazuje na savršenstvo glasova, fuziju njihovih različitih boja, dinamičkih kretanja poput morskog vala, od šapata u pianisimu do razorne bure moćnih tenora, baritona i basova... U tom klapskom krugu mora da vlada ljubav, prijateljstvo i harmonija da bi navedene emocije pjesmom bile podarene svima.

FESTIVALI...

I FESTIVAL KLAPA U PERASTU – 2002 | 4. AVGUST

Prvi Festival klapa u Perastu bio je revijalnog karaktera u organizaciji *Društva prijatelja grada Perasta* (Stanka Montan, Milja Radulović, Miro Braić, Marina Brainović i Miro Ulčar) sa umjetničkim direktorom Miodragom-Boletom Boškovićem. Zamisao da se okupe i zapjevaju u Perastu su podržale sve tadašnje crnogorske klape.

II FESTIVAL KLAPA PERAST – 2003 | 9. i 10. AVGUST

Festival poprima međunarodni karakter jer osim crnogorskih, dolaze i klape iz okolnih država – tri klape sa Korčule, kao i klapa iz Potenze u Italiji.

III MEĐUNARODNI FESTIVAL KLAPA – PERAST 2004 | 11. i 12. AVGUST

Prve, revijalne večeri III Međunarodnog festivala gostuje klapa *Vela Luka*. Drugo takmičarsko veče čine crnogorske klape i već stalni gosti sa Korčule koje dovodi prijatelj festivala, Janes Vlašić. Ovaj festival je značajan po prvoj pobjedi domaće klape *Jadran* iz Tivta, što je dokaz da se, uz dobar rad voditelja i odabranih pjevača, može ostvariti interpretacija vrijedna najviše nagrade. Druga nagrađena klapa je *Assa Voce* iz Podgorice.

ACRUVIUM (Kotor) sa prof. Nikšom Čučićem • 2003

JADRAN (Tivat) – prva klapa-pobjednik
iz Crne Gore • 2004

KUMPANJI i Janes Vlašić sa Korčule

GIUSEPPE VERDI (Teramo, Italija)
– prijatelji Festivala u Perastu • 2004

IV MEĐUNARODNI FESTIVAL KLAPA – PERAST 2005 | 12. i 13. AVGUST

U okviru IV Festivala na drugoj, takmičarskoj večeri, nastupa 10 klapa, među njima i debitanti *Bocche di Cattaro* iz Kotora, po jedna klapa iz Italije, Slovenije, Hercegovine i Hrvatske. Čuveni *Kumpanji* sa Korčule će i na ovom i na sljedećem festivalu osvojiti prvo mjesto.

V MEĐUNARODNI FESTIVAL KLAPA – PERAST 2006 | 12. AVGUST

V Festival klapa Perast se održava 12. avgusta 2006. godine, dok se revijalno veče 13. avgusta otkazuje zbog kiše. Nastupa 14 klapa u tri kategorije, a po prvi put je Perast ugostio i klapu iz Albanije.

VI MEĐUNARODNI FESTIVAL KLAPA – PERAST 2007 | 10. i 11. AVGUST

Na Festivalu nastupaju muški, mješoviti i ženski sastavi *Assa Voce*, muški i mješoviti sastav *Castel Nuovo*, čime se teži bogatijem zvuku. Iako su pored domaćih nastupale i renomirane klapa sa Korčule, pobjeđuje klapa *Panon* iz Novog Sada.

Prvi OKRUGLI STO Međunarodnog festivala klapa, održan je 11. avgusta pod nazivom *Korak dalje*, sa idejom da se iskoristi prisustvo poznavalaca klapskog pjevanja i njihovo stručno mišljenje u cilju definisanja smjernica daljeg razvoja Festivala.

BOKELJI iz Herceg Novoga

HARMONIJA iz Budve

VELEZERIT QUETIRI iz Gramša (Albanija) • 2006

SIMON GREGORČIČ iz Kobarida (Slovenija)

VII MEĐUNARODNI FESTIVAL KLAPA – PERAST 2008 | 18. i 19. JUL

U prvoj takmičarskoj večeri nastupilo je 12 klapa. Pored *Favole* iz Omiša kod ženskih klapa, *Panon* je ponovo pobjednik kod muških. U drugoj, revijalnoj, večeri nastupa grupa *Raguz* iz Dubrovnika. U Muzeju grada Perasta održan je 19. avgusta drugi okrugli sto na kojem je, kao gost iz Beča, učestvovao dr Ardian Ahmedaja, etnomuzikolog, koji se bavi proučavanjem višeglasnog pjevanja na području Mediterana. On je izrazio spremnost da pomogne da se putem Festivala pobudi interes za izvorne napjeve iz Crne Gore i time ostvari značajniji uticaj festivala na klapsko pjevanje u Crnoj Gori.

VIII MEĐUNARODNI FESTIVAL KLAPA – PERAST 2009 | 31. JUL i 1. AVGUST

Prve revijalne večeri, koncert *Perast Boki* usmjerava klape učesnice na izvođenje popularnih bokeljskih melodija. U drugoj takmičarskoj večeri dominiraju dalmatinske klape *Lumbarda* u muškoj i *Putalj* u ženskoj, dok se *Castel Nuovo* ustaljuje u osvajačnu nagradu kod mješovitih klapa.

Posebnost ovog festivala je uvođenje kategorije **Nova klapska pjesma** na temu *Boka Kotorska*. Žiri i publika su bili istog mišljenja i dodjeljuju novčanu nagradu od 1.000 eura pjesmi „Gospo od Škrpjela“, za koju je tekst i muziku napisala Ivna Grgić, aranžman Milivoj Rilov, a izvodi je klapa *Tamarin* iz Vranjica kod Splita.

Inicijative i zaključci sa okruglog stola na VII Festivalu, kao i uvođenje *Nove klapske pjesme* predstavljaju prekretnicu u festivalskom konceptu. Formira se potreba veće brige za sopstvenu kulturnu baštinu – klapsku pjesmu Boke Kotorske kao dijela crnogorske muzičke tradicije, a koja će u sljedećim godinama postati prepoznatljivo obilježje festivala u Perastu.

Klapa TAMARIN iz Vranjica je dio festivalske istorije. Na prvom takmičenju za *Novu klapsku pjesmu*, 2009. godine osvajaju I mjesto po ocjeni stručnog žirija kao i I nagradu publike za pjesmu „Gospi od Škrpjela“. Tekst i muziku je napisala Ivna Grgić, članica klape, a obradu potpisuje Milivoje Rilov iz TRAGOSA.

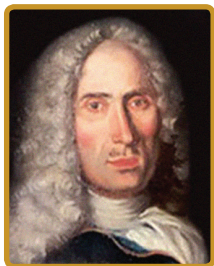
NOVA KLAPSKA PJESMA, na temu *Boka Kotorska – more i pomorstvo* predstavlja začetak festivalske prepoznatljivosti u njegovanju kulturne baštine. Od skromnih početaka 2009. pa zaključno sa XV Festivalom, za Perast je napisano i premijerno izvedeno 53 nove klapske kompozicije. Među autorima su i najpoznatija imena iz klapskog stvaralaštva, kao Jakša Fiamengo, Krešimir Magdić, Duško Tambača, Rajmir Kraljević, Vicko Dragojević, Vinko Didović...

IX MEĐUNARODNI FESTIVAL KLAPA – PERAST 2010 | 18. i 19. JUL

Omaž kompozitoru Nikoli Gregoviću održan je na Pjaci sv. Nikole u Perastu treće festivalske večeri, a klape su izvodile njegove pjesme i obrade narodnih napjeva. Ovim koncertom spuštena je zavjesa IX Međunarodnog festivala klapa, koji je po ocjeni publike i stručnjaka klapskog pjevanja već dostigao značajan muzički i organizacioni nivo. Takmičarski dio protekao je u dominaciji dalmatinskih klapa.

U kategoriji *Nova klapska pjesma* najboljom je proglašena pjesma „Boka“ za koju je stihove napisala Mila Moškov, muziku i obradu potpisuje Mia Vidović, a izvela je klapa *Assa Voce* iz Podgorice.

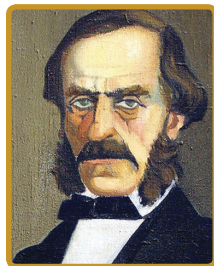
Na tradicionalnom okruglom stolu je najavljeno da će dužnost Umjetničkog direktora obavljati sljedeće godine maestro Miroslav Homen, Kotoranin, istaknuti dirigent opere i filharmonije u Sarajevu i Rijeci.

Admiral Matija Zmajević

Kapetan Marko Martinović

Kapetan Ivo Vizin

Priče o moru: uz pjesmu klapa, naracije o pomorcima Perasta, Prčanja i Dobrote i poeziju od XVI vijeka do danas, publiku oduševljavaju i folklorne igre iz Boke

X MEĐUNARODNI FESTIVAL KLAPA – PERAST 2011 | 26–31. JUL

Jubilarni X Međunarodni festival klapa u Perastu je predstavljao iskorak ka novoj strategiji Festivala. U trajanju od 5 dana posjetioci su vidjeli djela Slikarske kolonije Umjetničke škole sa Cetinja, festivalsku regatu u kojoj su učestvovala 73 jedriličara, performans glumaca iz Crnogorskog narodnog pozorišta, izložbu eksponata iz Pomorskog muzeja Kotor, folklorne ansamble sa koreografijom *Boka*, koncert klape *Cambi* iz Kaštel Kambelovca... Na osnovu festivalskog programa *Priče o moru* kroz klapsku muziku, čuli su se i naracije o istoriji Perasta i čuvenim pomorcima – admiralu Matiji Zmajeviću, kapetanu Marku Martinoviću, kapetanu Ivu Vizinu – čula se i poezija bokeljskih pjesnika od XVI do XX vijeka. Festival je, sa preko 450 učesnika, uspješno dočarao dio bokeljske istorije.

U takmičarskom dijelu festivala (28–30. jul) nastupilo je 27 klapa u svim takmičarskim kategorijama. Stručnim žirijem je predsjedavao prof. Rajmir Kraljević, dugogodišnji voditelj klape *Cambi*.

Zadnjeg dana festivala, na revijalnoj večeri, uz klape *Kumpanji*, te domaće *Bisernice Boke*, *Alkima*, *Jadran*, *Moderato Cantabile*, *Incanto*, *Bocca Nostra* – nastupila je i klapa *Karampana* koju je osnovao prof. Nikola Gregović i koja je uz nove, mlađe članove, ponovo osvojila simpatije publike.

XI MEĐUNARODNI FESTIVAL KLAPA – PERAST 2012 | 2–5. AVGUST

XI Festival donosi promjene važne za koncept budućih festivalskih događanja:

- Bokeljske pjesme su postale obavezan dio takmičarskog repertoara.
- Na naučnom skupu posvećenom Ludviku Kubi, *Pjesme dalmatske iz Boke (1907. g.)* po prvi put je u Crnoj Gori predstavljeno 155 notnih zapisa koje je ovaj češki muzikolog zapisao u Boki prije 105 godina. Time festivalska biblioteka broji više od 300 bokeških pjesama. Festival započinje i značajnu izdavačku djelatnost.
- Nagrade na festivalu dobijaju bokeljsku prepoznatljivost: *Peraški kampanio, Peraški školji, Kazada, Julije Balović, prof. Nikola Gregović, Milorad-Minja Vučetić, Deštregovi.*
- Ministarstvu kulture Crne Gore i Međunarodni festival *KotorArt* potvrdili su da festival kroz svoja umjetnička stremljenja doprinosi ukupnoj kulturnoj baštini Crne Gore i uključuju Međunarodni festival klapa Perast u *KotorArt*.

KOTORART

- Seminari za crnogorske klapa nametnuli su se kao potreba podizanja kvaliteta interpretacije malobrojnih domaćih klapa i time postaju obavezan dio festivala. Započinju ih prof. Rajmir Kraljević i dr Jure Šaban Stanić a posebnu zaslugu za uspjeh crnogorskih klapa ima prof. Jasminko Šetka.
- Festival ohrabruje nastajanje novih klapa, autorskih radova u stihovima i kompoziciji kao i u obradi klapskih pjesama.

XII MEĐUNARODNI FESTIVAL KLAPA – PERAST 2013 | 26–28. JUL

Za dvanaest godina postojanja Međunarodni festival klapa u Perastu stekao je zavidnu regionalnu reputaciju što je potvrdio i rekordan broj učesnika: nastupilo je oko 300 pjevača i 28 klapa iz Hrvatske, Bosne i Hercegovine, Srbije i Crne Gore. Izvedeno je preko 70 klapskih pjesama.

Posebna je bila završna noć – *Renesansa bokejske pjesme*. Iz neke stare škrinje smo izvadili požutjele papire, na njima pronašli note a one su sada, u svjetlosti ove divne peraskaće noći – 106 godina poslije – zasjale kao staro zlato... kazao je klapski stvaralac Vinko Didović, voditelj klape *Cambi*. Klape su premijerno izvele 23 od ukupno 38 savremenih obrada po starim notnim zapisima iz 1907. godine češkog folkloriste Ludvika Kube, uz apsolutnu pobjedu jedne crnogorske klape – *Incanto* (Kotor).

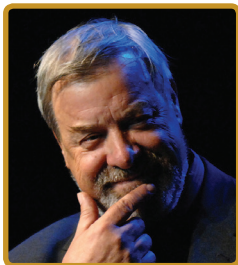

Časopis „Lirica“ • broj 1, Perast 2013

SARADNICI FESTIVALA U PERASTU

Prof. Rajmir Kraljević, predsjednik Stručnog žirija 2011.
čestita Milanu Ignjatoviću, autoru „Vinske pesme“.

Pjesnik Jakša Fiamengo

Kompozitor Krešimir Magdić

XIII MEĐUNARODNI FESTIVAL KLAPA – PERAST 2014 | 27–29. JUN

XIII Festival je obilježilo učešće najboljih – od ženskih klapa *Štorija, Ventula, Dive, Oršulice* a od muških klapa *Morbin, Kaše, Podvorje, Trebižat* pa do uspješnijih i sve boljih domaćih klapa. Umjetnički direktor festivala bio je prof. Jasminko Šetka.

U poslednjoj revijalnoj večeri *Zavičajne harmonije – Perast 2014* sve klape učesnice su pjevale bokeljske pjesme, čime su obogatile program i donijele nove obrade i načine izvođenja ovih pjesama. Klape su izvodile i svoje, zavičajne pjesme pa su se čule i pjesme iz Istre, Zagorja, dalmatinskih ostrva, Kaštela, Dubrovnika, Bosne (ethno izvedbe sarajevske ženske grupe *Corona*) kao i interpretacije *Crnogorskih pjesama* domaćih klapa.

U drugom broju časopisa „Lirica“ objavljene su 34 *Nove klapske pjesme* od VIII do XIII festivala.

Časopis „Lirica“ • broj 2, Perast 2014

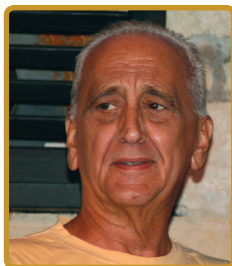
Prof. Jasminko Šetka
UMJETNIČKI DIREKTOR FESTIVALA

Milan Kovačević
IZVRŠNI DIREKTOR FESTIVALA

Maestro Nikola Buble
(1950–2015)
PREDSJEDNIK STRUČNOG ŽIRIJA

Dušan Šarac
ČLAN STRUČNOG ŽIRIJA

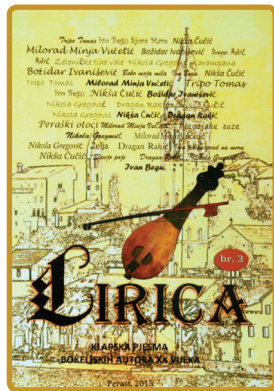
XIV MEĐUNARODNI FESTIVAL KLAPA – PERAST 2015 | 26–18. JUN

Na ovom Festivalu klapa je nakon tri godine naučnog rada dr Jakše Primorca i dr Zlate Marjanović, promovisana etnomuzikološka knjiga *Pjesme dalmatske iz Boke Ludvika Kube (1907. g.)*, koja na 480 strana... *plijeni erudicijom, minucioznim analizama ogromne građe, obiljem odabranih primjera, oštromnim zapažanjima, ljepotom stila i jezika...* (prof. dr Slobodan Jerkov u recenziji knjige). Dr Rastko Jakovljević je istakao i da *već daleka muzička prošlost koju je Kuba zapisao, od narodnog višeglasja, bugarštica, napeva starijeg sloja, crkvenog pojanja, gradskih pesama i drugih muzičkih formi, umnogome obavezuje da se pitanjima muzičke tradicije posvetimo u većoj meri i na taj način reafirmišemo njenu vrednost.* Činjenica koja zavređuje svakako pohvalu jeste da je preko 80 notnih zapisa L. Kube dobilo nov život kroz savremene klapske obrade. Time je još jednom potvrđena uloga Festivala u njegovanju kulturne baštine.

Povodom rada Festivala i promocije ove knjige, ministar kulture u Vladi Crne Gore, gospodin Pavle Goranović je istakao: *...Vaš festival dosljedno promovira odista poseban dio naše baštine i vremenom postaje stjecište kvalitetnih izvođača iz Crne Gore i regiona. Nasljeđe zahtijeva zasigurno visoku kulturnu svijest, znanje, duhovnu izgrađenost i poseban senzibilitet. Naučno-istraživačka dimenzija Festivala klapa iskazana kroz publikovanje naučnih radova kao i istraživački zahvati u prikupljanju, analizi i sistematizaciji muzičke baštine, zavrjeđuju visoku pažnju Ministarstva kulture. U tom kontekstu, publikovanje „Pjesmi dalmatskih iz Boke Ludvika Kube“ – etnomuzikologa posvećenog prikupljanju narodnih pjesama s ovih prostora – jeste vrijedan doprinos kulturnoj baštini.*

U trećem broju časopisa „Lirica“ objavljene su klapske pjesme bokeljskih autora Tripa Tomasa, Iva Begua, Dragana Rakića, Milorada-Minje Vučetića, Božidara Ivaniševića i Nikole Gregovića, kao i neke interesantne životne priče ovih muzičkih pregaoca nastalih kroz klapska druženja.

Časopis „Lirica“ • broj 3, Perast 2015

INCANTO (Kotor) – najbolji u Crnoj Gori

Festival je ugostio kvalitetne klape u svim kategorijama, višestruke osvajače nagrada, kako na već čuvenom Festivalu dalmatinskih klapa Omiš, tako i nagrađene sa mnogih drugih smotri i festivala. To su *Neverinke*, *Bunari*, *Kaše*, *Sebeniko*, *Signum*...

Dokazao je Festival i da imamo izvanredne klape u Crnoj Gori, posebno ženske *Incanto* i *Alate*, koje su nakon redovnih seminara sa prof. Rajmirom Kraljevićem, dr Jure Šaban Stanićem i zadnjih godina, prof. Jasminkom Šetkom, dokazale da se mogu takmičiti sa najboljima.

Od dubrovačke klape *Kaše* i njihovog voditelja, kompozitora i obrađivača Vicka Dragojevića, kao i od autora stihova Boža Vodopije, dobili smo pjesmu „Slava Perasta“, koju smo na Skupštini Festivala, januara 2016. godine, proglasili FESTIVALSKOM HIMNOM.

BUNARI (Vodice)

NEVERIN (Kaštel Lukšić)

KAŠE (Dubrovnik) pjevaju „Slava Perastu“

JUBILARNI XV FESTIVAL

Jubileji neminovno donose pogled unazad: retrospektiva ostvarenog, želje i uspjesi, sjećanje na raspjevanje noći u Perastu ali i po neko tužno, na one drage i zaslužne, koji više nijesu s nama. Među njima su i troje osnivača Festivala, ugledni Peraštani: Stanka Montan (1940–2010), Milja Radulović (1948–2014), Miro Braić (1947–2015). Od naših autora pomenimo prof. Nikolu Gregovića (1926–2010) kojemu smo spremali te godine svečani koncert a ispratili ga klapskim omažom. Maestro Dinko Fio (1924–2011) nam je u godini svoje smrti komponovao *Nostalgiju za Bokom*, prof. Nikola Buble (1950–2015) je dvije godine vodio naš stručni žiri... kao da je bilo juče!

Ovom knjižicom željeli smo da ostavimo pored muzičkog i pisani trag o 15 godina našeg festivalskog stvaranja. O uspjesima će, naravno, najbolje suditi vrijeme i publika.

Dosljedno našoj misiji i ove godine se vezujemo za muzičke korijene: *Dionisie de Sarno San Giorgio* (1856–1937) je bio vezan za Kotor i Perast ne samo muzičkim radom, već se i oženio iz perашke porodice Krilović. Njegovih 15 narodnih pjesama koje je priredio za pjevanje i klavir naučno, muzikološki i literarno obrađujemo u časopisu „Lirica“.

A sam XV Festival donosi još jedan značajan iskorak: brojnost klapa učesnica koje se prijavljuju za takmičenja u Perastu je nametnuo potrebu kvalifikacija. Njih smo zato rasporedili po Boki kako bi doprinijeli i popularizaciji umjetničkih vrijednosti kod šire publike: Herceg Novi i Tivat – 1. i 2. jula, Kotor – 16. jula. Već sada znamo da nam dolaze odlične klapa, a za finale u Perastu (29–30. jul) smo pozvali i ***Neverinke i Kaše i Oršulice*** kao i najbolje iz Crne Gore: ***Alata i Assa Voce, Belleze, Castel Nuovo i Incanto.***

MILAN KOVAČEVIĆ
IZVRŠNI DIREKTOR FESTIVALA

PREGLED UČESNIKA FESTIVALA

- 2002** • *Alkima, Bisernice Boke, Bokelji, Bokeljski mornari, Harmonija, Jadran, Pro Corde, Ulcinj*
- 2003** • *Acruvium, Alkima, Assa Voce, Bokelji, Blajke, Harmonija, Karampana, Kotor, Lanterna, Vela luka, Ulcinj*
- 2004** • *Alkima, Assa Voce, Bar, Bisernice Boke, Bokelji, Harmonija, Giuseppe Verdi, Jadran, Ljube, Stari kapetan, Proizd, Ulcinj*
- 2005** • *Alkima, Assa Voce (m.ž.), Bocche di Cataro, Bokelji, Harmonija, Kolo, Kumpanji, La Nuova Compania Giulese, Nonet brda, Ulcinj*
- 2006** • *Alkima, Assa Voce, Bokelji, Castel Nuovo, Fantje s pod Velba, Harmonija, Jadran, Kolo, Kumpanji, Meraklije, Ligatura, Simon Gregorčič, Vellezerit Quetiri, Ulcinj*
- 2007** • *Assa Voce (m.ž.mj.), Blajke, Castel Nuovo (m.mj.), Jadran, Kolo, Kumpanji, Panon, Principesse, Proist*
- 2008** • *Alata, Assa Voce, Bura, Castel Nuovo (m.mj.), Elektroprijenos, Favola, Harmonija, Panon, Principesse, Proist*
- 2009** • *Assa Voce, Castel Nuovo (m.mj.), Dalmacijavino, Elektroprijenos, Jedinstvo, Lira, Lumbarda, Perlice, Pieta, Principesse, Tamarin*
- 2010** • *Amfora, Assa Voce, Ardura, Basca, Castel Nuovo, Dalmacijavino, Jedinstvo, Kolura, Lumbarda, Mljet, Moderato Cantabile, Sveti Križ, Pasika, Putalj, Tamarin, Volosko, Žrnovnica*
- 2011** • *Alkima, Amfora, Ardura, Baska, Bocca Nostra, Bokeljski Mornari, Camerton, Castel Nuovo, Constantine, Dalmacijavino, Diva, Incanto, Jadran, Jedinstvo, Kolura, Karampana, Kranjski oktet, Kurenat, Kurjože, Lumbarda, Mendula, Moderato Cantabile, Neviste, Oršulice, Tamarin, Ventula, Žrnovnica*
- 2012** • *Assa Voce, Bocca Nostra, Bukaleta, Castel Nuovo, Cavtajke, Constantine, Drača, Dubrava, Hrvoje, Narenta, Mendula, Neum, Fortuna, Senjkinje, Signum, Kurenat, Kvarner, Podvorje, Reful, Teranke, Trebižat, Žrnovnica*

- 2013** • *Alata, Diva, Akuža, Assa Voce, Baska, Bellezza, Bisernice Boke, Bokeljski mornari, Bukaleta, Castel Nuovo, Constantine, Dj. klapa Muzičke škole Tivat, Fortuna, Incanto, Jadran, Kamelija, Kurenat, Musica Viva, Narenta, Neum, Oršulice, Rečina, Signum, Ventula, Vox Mirus, Škerac, Zvijezde mora*
- 2014** • *Alata, Assa Voce, Bellezza, Bošket, Castel Nuovo, Diva, Drača, Garofuli, Incanto, Kaše, Korone, Kurenat, Libero, Morbin, Narenta, Oršulice, Podvorje, Praska, Pulenat, Škerac, Štorija, Trebižat, Ventula, Veterani – vazda mladi*
- 2015** • *Alata, Ankora, Ardea, Assa Voce, Bellezza, Bisernice Boke, Bukaleta, Bunari, Castel Nuovo, Čakulone, Dalmatinke, Diva, Garofuli, Incanto, Kaše, Kurenat, Luka, Maris, Morbin, Musica Viva, Neverin, Oršulice, Pročulić, Sagena, Sebeniko, Signum, Stradioti, Trebižat*
- 2016** • *Alata, Assa Voce, Basca, Bellezza, Besida, Bisernice Boke, Bošket, Bukaleta, Castel Nuovo, Dalmatinke, Diva, Grga, Incanto, Jadran, Kandelora, Kaše, Kožino, Jacera, Libar, Maris, Morbin, Neverin, Oršulice, Salona, Sveti Nikola, Odiva Bell Canto, Okruk, Skontradura*

NAGRAĐENI

2002 • Festival revijalnog karaktera

2003 • I – *Vela Luka*; II – *Lanterna*; III – *Assa Voce*

2004 • I – *Jadran*; II – *Assa Voce*; III – *Proizd*

2005 • I – *Kumpanji*; II – *Nonet Brda*; III – *Assa Voce*

2006 • MUŠKE KLAPE • I – *Kumpanji*; II – *Fantje s 'pod Velba* i *Castell Nuovo*; III – *Assa Voce* • ŽEN-SKE KLAPE • I – *nije dodijeljeno*; II – *Alkima* i *Assa Voce*; III – *Harmonija* • MJEŠOVITE KLAPE • I – *Bokelji*; II – *Vellezerit Quetiri*; III – *Kolo*

2007 • MUŠKE KLAPE • I – *Panon*; II – *Castell Nuovo*; III – *Assa Voce* • ŽENSKKE KLAPE • I – *Principese*; II – *Assa Voce*; III – *nije dodijeljeno* • MJEŠOVITE KLAPE • I – *Kumpanija*; II – *Castell Nuovo*; III – *nije dodijeljeno* • NAGRADA PUBLIKE • *Castell Nuovo*

2008 • MUŠKE KLAPE • I – *Panon*; II – *Castell Nuovo*; III – *Assa Voce* • ŽENSKKE KLAPE • I – *Principese*; II – *Assa Voce*; III – *nije dodijeljeno* • MJEŠOVITE KLAPE • I – *Folklorno dkumpanija*; II – *Castell Nuovo*; III – *nije dodijeljeno* • NAGRADA PUBLIKE • *muška klapa Castell Nuovo*

2009 • MUŠKE KLAPE • I – *Panon*; II – *Elektroprijenos*; III – *Assa Voce* / *nagrada publike/Panon* • ŽENSKKE KLAPE • I – *Favola*; II – *Tamarin*; III – *Alata* / *nagrada publike/Tamarin*

2010 • MUŠKE KLAPE • I – *Pasika* i *Žrnovnica*; II – *Basca*; III – *Castell Nuovo* / *nagrada publike/Pasika* • ŽENSKKE KLAPE • I – *Arduara*; II – *Tamarin*; III – *Moderato Cantabile* / *nagrada publike/Arduara* • MJEŠOVITE KLAPE • I – *nije dodijeljeno*; II – *Sveti Križ*; III – *Mljet* • NOVA KLAPSKA PJESMA • „Boka“ (stihovi Mila Moškov; muzika i obrada Mia Vidović; klapa Assa Voce)

2011 • MUŠKE KLAPE • I – *Žrnovnica*; II – *Dalmacijavino* i *Kranjski oktet*; III – *Constantine* / *nagrada publike* • ŽENSKKE KLAPE • I – *Kurjože*; II – *Ventula*; III – *Incanto* • MJEŠOVITE KLAPE • I – *Kurenat*; II – *Jadran*; III – *Bocca Nostra* • NAJBOLJE DEBITANTSKE KLAPE • I – *Incanto*; II – *Bocca Nostra*; III – *Kurenat* • NOVA KLAPSKA PJESMA • *najbolja pjesma* – „Vinska pesma“ (komp. i stihovi Milan Ignjatović) • NAJBOLJI ARANŽMAN • Bojan Stanković za istu pjesmu u izvođenju klape *Constantine* • NAGRADA PUBLIKE • „Dijalog pred putovanjem“ (tekst Miloš Milošević, muzika i obrada Mia Vidović) • NAJBOLJI TEKST • I – *nije dodijeljena*; II – „Bura“ Obrada Pavlovića u izvođenju klape *Bocca Nostra*; III – „Ne biž Suzi“ Vane Kovačić u izvođenju klape *Ventula*

- 2012** • MUŠKE KLAPE • I – *Bukaleta*; II – *Žrnovnica*; III – *Podvorje /nagrada publike/ Assa Voce* • ŽENSKKE KLAPE • I – *Teranke*; II – *Fortuna*; III – *Drača /nagrada publike/ Teranke* • MJEŠOVITE KLAPE • I – *Signum*; II – *Kurenat*; III – *Bocca Nostra i Kazada /nagrada publike/ Castel Nuovo* • NOVA KLAPSKA PJESMA • NAGRADA PROF. NIKOLA GREGOVIĆ *po ocjeni publike* „Kraj mora zauvek“ (*Constantine*) • NAJBOLJA KOMPOZICIJA • I – „Lada“ (Dragan Filipović); II – „Maestrali“ (Mirko Nenezić); III – „Kraj mora zauvek“ (Igor Nikolić) • NAGRADA MINJA VUČETIĆ *za najbolji aranžman* • I – „Lada“ (D. Filipović) • NAGRADA JULIJE BALOVIĆ *za najbolje stihove* • I i II – *nije dodijeljena*; III – „Maestrali“ Lj. Jovović i Mirko Nenezić • NAGRADA DEŠTREGOVI *za najbolju debitantsku klapu* • *Signum* • NAGRADA PERAŠKI ŠKOLJI *za najbolju crnogorsku klapu* • *Bocca Nostra*
- 2013** • MUŠKE KLAPE • I – *Constantine*; II – *Bukaleta*; III – *Trebižat /nagrada publike/ Constantine* • ŽENSKKE KLAPE • I – *Incanto*; II – *Škerac*; III – *Oršulice /nagrada publike/ Incanto* • MJEŠOVITE KLAPE • I – *Signum*; II – *Kurenat*; III – *Castel Nuovo /nagrada publike/ Signum* • NOVA KLAPSKA PJESMA • NAGRADA PROF. NIKOLA GREGOVIĆ • „Treba dušu vidit“ (Dragan Filipović) • NAJBOLJA KOMPOZICIJA • I – „Treba dušu vidit“ (D. Filipović) – u izvođenju *Narenta*; II – „Usnula je sanak Mara“ (Siniša Jovanov) – *Castel Nuovo*; III – „Volim te More“ (Mirko Nenezić) – *Alata* i „Nostalgija za Bokom“ (Dinko Fio) – *Constantine* • NAGRADA MINJA VUČETIĆ • Zoja Đurović („Volim te more“) • NAGRADA JULIJE BALOVIĆ • I – *nije dodijeljena*; II – „Treba dušu vidit“ (A. Tadić-Šutra); III – „Volim te More“ (M. Nenezić) i „Nostalgija za Bokom“ (Ante Mekinić) • NAGRADA DEŠTREGOVI • *Musica Viva* • NAGRADA PERAŠKI ŠKOLJI • *Incanto*
- 2014** • MUŠKE KLAPE • I – *Morbin*; II – *Kaše*; III – *Podvorje /nagrada publike/ Kaše* • ŽENSKKE KLAPE • I – *Štorija*; II – *Ventula*; III – *Diva /nagrada publike/ Štorija* • MJEŠOVITE KLAPE • I – *nije dodijeljena*; II – *Škerac*; III – *Kurenat /nagrada publike/ Castel Nuovo* • NOVA KLAPSKA PJESMA • NAGRADA PROF. NIKOLA GREGOVIĆ • „Peraški akvarel“ (*Assa Voce*) • NAJBOLJA KOMPOZICIJA • I – „Peraški akvarel“ (Slobodan Kovačević) – *Assa Voce*; II – „Ako pustin suzu“ (Krešimir Magdić) – *Oršulice*; III – „Molitva uz more (Dragan Filipović) – *Trebižat* i „Lipo mi te vidit“ (Duško Tambača) – *Štorija* • NAGRADA MINJA VUČETIĆ • Ivan Tomas („Peraški akvarel“) • NAGRADA JULIJE BALOVIĆ • Joško Markov („Ako pustim suzu“) • NAGRADA DEŠTREGOVI • *Bellezza* • NAGRADA PERAŠKI ŠKOLJI • *Assa Voce* • SPECIJALNA NAGRADA ZA POPULARIZACIJU KLAPSKOG PJEVANJA • *Tivatski Veterani –vazda mladi*

2015 • MUŠKE KLAPJE • I – *Bunari*; II – *Kaše*; III – *Sebeniko /nagrada publike/Kaše* • ŽENSKE KLAPJE • I – *Neverin*; II – *Incanto*; III – *Alata /nagrada publike/Incanto* • MJEŠOVITE KLAPJE • I – *Signum*; II – *Kurenat*; III – *Stradioti /nagrada publike/Signum* • NOVA KLAPSKA PJESMA • NAGRADA PROF. NIKOLA GREGOVIĆ • *Kazada* • NAJBOLJA KOMPOZICIJA • I – Vicko Dragojević („Slava Perasta“) – *Kaše*; II – Jadran Jejić/Mladen Glavić („Neverin“) – *Sagena*; III – Mirko Nenezić („Zmaj Sjevernih mora“) – *Assa Voce /nagrada publike/ „Slava Perasta“ (Kaše)* • NAGRADA MINJA VUČETIĆ • Vicko Dragojević („Slava Perasta“) • NAGRADA JULIJA BALOVIĆ • Božo Vodopija („Slava Perasta“) • NAGRADA DEŠTREGOVI • *Maris, Peraški Školji* • NAGRADA PERAŠKI ŠKOLJI • *Incanto*

NAGRADE FESTIVALA KLAPA U PERASTU

PERAŠKI KAMPANIO • zlatna, srebrna i bronzana plaketa, za I, II i III mjesto po ocjeni Stručnog žirija u kategorijama: ženske, muške i mješovite klape

PROF. NIKOLA GREGOVIĆ U KATEGORIJI NOVA KLAPSKA PJESMA I, II i III mjesto za najbolju kompoziciju po ocjeni Stručnog žirija i istoimena novčana nagrada za **NAJBOLJU NOVU KLAPSKU PJESMU** na osnovu glasova publike

MILORAD-MINJA VUČETIĆ • nagrada za najbolji aranžman u kategoriji *Nova klap-ska pjesma*

JULIJE BALOVIĆ • nagrada za najbolje stihove *Nove klapske pjesme*

DEŠTREGOVI • nagrada za najbolju debitantsku klapu Festivala

PERAŠKI ŠKOLJI • nagrada za najbolju crnogorsku klapu Festivala

- 1. SLAVA PERASTA** (HIMNA MEĐUNARODNOG FESTIVALA KLAPA PERAST) *muzika i obrada* Vicko Dragojević, *stihovi* Božo Vodopija • **Kaše** (Dubrovnik)

BOKELJSKE PJESME

- 2. NA KOTORSKOM PAZARU** *muzika, stihovi i obrada* Milorad Minja Vučetić • **Bisernice Boke** (Kotor)
- 3. RANO RANI ĐURĐEVICA JELA** *narodna, obrada* Ivica Kaleb • **Trebižat** (Trebižat)
- 4. POSKOČI ĐEVOJKO** *narodna, obrada* Milorad Minja Vučetić • **Drača** (Mostar)
- 5. ZDRAVICA** *narodna, obrada* Nikola Gregović • **Štorija** (Kaštel Kambelovac)
- 6. VOZILA SE BARKA ĐEVOJAKA** *narodna, obrada* Nikola Gregović • **Diva** (Široki Brijeg)
- 7. ŽUĐENJE MOJE** *narodna, obrada* Nikola Gregović • **Incanto** (Kotor)
- 8. BAKALAR** *muzika i stihovi* Tripo Tomas, *obrada* Ivan Tomas • **Assa Voce** (Podgorica)
- 9. ODVILA SE ZLATNA ŽICA** *narodna, zapis* Kuhač, *obrada* Vicko Dragojević • **Neverin** (Kaštel Lukšić)

NOVE KLAPSKO PJESE

- 1. GOSPI OD ŠKRPJELA** *muzika i stihovi* Ivna Grgić, *obrada* Milivoj Rilov • **Tamarin** (Vranjic)
- 2. VINSKA PESMA** *muzika i stihovi* Milan Ignjatović, *obrada* Bojan Stanković • **Constantine** (Niš)
- 3. NE BIŽ SUZI** *muzika i obrada* Vinko Didović, *stihovi* Vana Kovačić • **Teranke** (Pula)
- 4. BURA** *muzika* Milan Kovačević, *stihovi* Obrad Pavlović, *obrada* Mija Kovačević • **Signum** (Čapljina)
- 5. AKO PUSTIM SUZU** *muzika i obrada* Krešimir Magdić, *stihovi* Joško Markov • **Oršulice** (Vodice)
- 6. LIPO MI TE VIDIT** *muzika i obrada* Duško Tambača, *stihovi* Jakša Fiamengo • **Štorija** (Kaštel Kambelovac)
- 7. KAPETANOVA ŽENA** *muzika, stihovi i obrada* Vicko Dragojević • **Kaše** (Dubrovnik)
- 8. MOLITVA GOSPI** *muzika i stihovi* Milan Kovačević, *obrada* Rajmir Kraljević • **Podvorje** (Kaštel Sućurac)
- 9. BOKELJSKA MORNARICA** (POSVEĆENO BOKELJSKOJ MORNARICI) *muzika i obrada* Mia Vidović, *stihovi* Miloš Milošević • **Incanto** (Kotor)

SAVREMENE OBRADE NARODNIH PJESAMA IZ BOKE PO NOTNIM ZAPISIMA LUDVIKA KUBE IZ 1907

1. **TA TVOJA USTA KADA KADA PROGOVORE**
obrada Jure Šaban-Stanić • **Sagena** (Zagreb)
2. **SINOĆ IVO IZ MOSTARA DOĐE**
obrada Mario Katavić • **Diva** (Široki Brijeg)
3. **TEŠKO TRAVI KOJA KOSE NEMA**
obrada Ana Kodrić-Ivelić • **Bellezza** (Tivat)
4. **OJ PELIN, PELINČE**
obrada Jure Šaban-Stanić • **Morbín** (Humac na Braču)
5. **VESELO SRCE KUĐELJU PREDE**
obrada Ana Kodrić-Ivelić • **Oršulice** (Vodice)
6. **IZIŠLA JE ZELENA NARANČA**
obrada Krešimir Magdić • **Štorija** (Kaštel Kambelovac)
7. **HODA, HODA PREKO POLJA**
obrada Mario Katavić • **Incanto** (Kotor)
8. **SINOĆ MI DJEVOJKA ZA GRADOM ZASPALA**
obrada Krešimir Magdić • **Bunari** (Vodice)

SAVREMENE OBRADE CRNOGORSKIH I TRADICIONALNIH PJESAMA SA KONCERTATA „ZAVIČAJNE HARMONIJE“ (PERAST 2014. I 2015.)

1. **JOŠ NE SVIČE RUJNA ZORA**
obrada Martina Lukšić-Vuksanović • **Bellezza** (Tivat)
2. **MLADA JELKA LJUBI JANKA**
obrada Zoja Đurović • **Alata** (Podgorica)
3. **DURMITOR, DURMITORE**
obrada Assa Voce • **Assa Voce** (Podgorica)
4. **GORO MOJA**
muzika Nikola Radusinović, *stihovi* Ljubo Jovović, *obrada* Vjera Nikolić • **Incanto** (Kotor)
5. **AJMO IGRAT, AJMO PJEVAT**
obrada Vicko Dragojević • **Kaše** (Dubrovnik)
6. **JABLANE, JABLANE**
obrada Ivica Kaleb • **Trebižat** (Trebižat)
7. **VRANI SE KONJI IGRAJU**
obrada Ivica Kaleb • **Diva** (Široki Brijeg)
8. **ZAPIVALA TICA MALA**
obrada Ljubo Stipišić-Dalmata • **Neverin** (Kaštel Lukšić)
9. **TRSAČKI PROŠIJANI**
stihovi N. Miloti *muzika* Lj. Pavešić, *obrada* Sanjin Mandičić • **Luka** (Rijeka)
10. **SAGRADIČU KUĆU POLI MORA**
tradicionalna, spontano pjevanje • **Bunari** (Vodice)

ZAHVALNOST

Festival klapa Perast izražava veliku zahvalnost za dugogodišnju podršku pokroviteljima:
Ministarstvu kulture Crne Gore i Opštini Kotor.

*Ministarstvo kulture
Crne Gore*

Opština Kotor

REALIZACIJU CD-A POMOGLI

- **Tekst** • Milan Kovačević • **Producenti** • Jasminko Šetka, Milan Kovačević
- **Mastering** • Studio *Deva*, Split • **Fotografija** • iz arhiva Festivala
- **Dizajn** • Suzana Pajović • **Lektura** • Tina Braič-Ugrinić

Katalogizacija u publikaciji. Nacionalna biblioteka Crne Gore, Cetinje
ISBN 978-9940-9767-0-5 (CD 1); ISBN 978-9940-9767-1-2 (CD 2)
COBISS.CG-ID 30706704